

عصرانه فرهنگی هامون

گردآوری و تدوین:

اسماعیل حسام مقدم

مهدیه امیری دشتی

با مقدمه ای از:

اکبر صابری

با گزارش‌هایی از:

رضا شبانکاره، حسین پورمودت، قاسم تنگسیرنژاد،

سبحان حسن پور، احمد حسام مقدم، محمدصادق ملایی

هامون نو

سرشناسه	:	حساممقدم، اسماعیل، ۱۳۶۲ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	:	عصرانه فرهنگی هامون: (مجموعه گزارش‌های حلقه گفتگویی هامون ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴) / گردآوری و تدوین اسماعیل حساممقدم، مهدیه امیری دشتی؛ با مقدمه اکبر صابری.
مشخصات نشر	:	دشتستان: هامون نو، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۴۱۰ص: مصور، عکس (رنگی).
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۶۴۹۰-۳-۶-۳
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
عنوان دیگر	:	مجموعه گزارش‌های حلقه گفتگویی هامون ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴.
موضوع	:	مقاله‌های فارسی -- قرن ۱۴ -- نشریات ادواری
موضوع	:	Persian essays -- 20th century -- Periodicals
شناسه افزوده	:	امیری دشتی، مهدیه، ۱۳۶۱ - گردآورنده
شناسه افزوده	:	صابری، اکبر، ۱۳۴۶ - مقدمه‌نویس
رده بندی کنگره	:	PIR ۴۲۸۷
رده بندی دیویی	:	۸۵۳ / ۰۶۲۰۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۴۱۵۰۱۹

عصرانه فرهنگی هامون

(مجموعه گزارشهای حلقه گفتگویی هامون ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴)

گردآوری و تدوین از اسماعیل حسام مقدم - مهدیه امیری

با مقدمه ای از اکبر صابری (هفته نامه اتحاد جنوب)

با گزارشهایی از رضا شبانکاره، حسین پورمودت، قاسم تکلیف‌نژاد،

سبحان حسن پور، احمد حسام مقدم، محمدصادق ملایی

انتشارات: هامون نو

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰ هزار تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۹۰-۶۰-۳

طرح روی جلد؛ اثری از ارغنون حسام مقدم می باشد.

نشانی: استان بوشهر - دشتستان - پشت کاروانسرای مشیرالملک - کوچه ۱۷ - پلاک ۲۶

کدپستی ۷۵۶۱۷۳۵۱۶۵ - شماره تماس: ۰۹۱۷۱۷۳۶۰۷۵ - ۰۹۳۳۵۷۵۱۷۱۷

فهرست

- ۱۱ دیباچه
- ۱۳ مقدمه اکبر صابری
- ۱۵ مجموعه گزارشهای عصرانه فرهنگی هامون
- ۱۷ حسین پاپری: لیبرالیسم، آزادی و بافی ماجرا... / گزارشی از نخستین عصرانه
- ۱۹ اسماعیل حسام مقدم: پذیرایی ساده، فیلمی استیضاح کننده است / گزارش ۲مین عصرانه
- ۲۱ غلامرضا شبانکاره: زندگی روزمره، کار و فراغت ایرانیان / گزارشی از ۳مین عصرانه
- ۲۲ قاسم تنگسیرنژاد: تعزیه به مثابه تئاتر - اپرا / گزارشی از ۴مین عصرانه
- ۲ مهدیه امیری: شرق بنفشه نمایانگر عشقی شرقی است / گزارشی از ۵مین عصرانه
- ۲۸ حسین باقری: بررسی "نشتی" های جامعه مدنی در ایران / گزارشی از ۶مین عصرانه
- ۳۱ محسن دوراهکی: سرگذشت نُت ها / گزارشی از ۷مین عصرانه
- ۳۴ حسین پاپری: نوسازی، مشروطیت و لیبرالیسم ایرانی / گزارشی از ۸مین عصرانه
- ۳۸ نغمه بلالی: «از این گونه رُستن» / گزارشی از ۹مین عصرانه
- ۴۱ اشکان نوری زاده: توسعه، رشد و جامعه مدنی / گزارشی از ۱۰مین عصرانه
- ۴۴ علی آتشی: سگ کشی؛ تراژدی سینمایی - تئاتریکال / گزارشی از ۱۱مین عصرانه
- ۴۷ احمد حسام مقدم، سبحان حسن پور: آموزش آری، پرورش نه / گزارشی از ۱۲مین عصرانه
- ۵۰ برنا کمالیان: فیس بوک، از سرگرمی خواهی تا نخبه گرایی / گزارشی از ۱۳مین عصرانه
- ۵۳ مجید عوض فرد: موسیقی تلفیقی؛ از ابتذال تا هنر پیش رو / گزارشی از ۱۴مین عصرانه
- ۵۷ تجربه های زیسته اکبر صابری، فعال فرهنگی و مدنی / گزارشی از ۱۵مین عصرانه
- ۶۲ نینا غریب زاده: کنیزو؛ روایت کننده اقلیت ها / گزارشی از ۱۶مین عصرانه
- ۶۶ مهدی ناصری: معلولین پویا هستند / گزارشی از ۱۷مین عصرانه
- ۷۰ فریده دهملایی: تحلیل وضعیت هنرهای تجسمی کودکان / گزارشی از ۱۸مین عصرانه
- ۷۵ محمدحسین بکمی - بهنام سالانی: خاورمیانه جدید؛ نزاعی دیپلماتیک یا برخوردی هویتی؟! / گزارش ۱۹مین عصرانه

۷۸	قدرت اله مظاهری-نغمه بلالی: "آدم های وارونه": رمانی که در هیچ قالبی نمی گنجد؟! / گزارش ۲۰
۸۲	اسماعیل حسام مقدم: "سنگی در آب بیندار" / گزارشی از ۲۱
۸۶	فریده فهیمی: "بادبادک باز": بازنمایی شرق شناسانه افغانستان! / گزارشی از ۲۲
۸۹	رضا شبانکاره-حسین پاپری: جامعه مدنی، راه ناتمام / گزارشی از ۲۳
۹۳	کاووس کمالی نژاد: بازنمایی قدرت در ادبیات کلاسیک فارسی / گزارشی از ۲۴
۹۶	سیدحسن لواسانی: جامعه تهی از گفتمان / گزارشی از ۲۵
۱۰۰	نصراله قاسمپور: شعر امروز، شاعر امروز / گزارشی از ۲۶
۱۰۳	مهديه امیری: زنان به یاری زنان بشتابند / گزارشی از ۲۷
۱۰۹	مصطفی مهرآیین-سعیدپاسیده: باز اندیشی خود با درک حضور دیگری / گزارش ۲۸
۱۱۳	محسن دوراهکی: تاملاتی بر آپرا / گزارشی از ۲۹
۱۱۸	جلال خسروی: تاملاتی فلسفی بر شعر / گزارشی از ۳۰
۱۲۱	قاسم تنگسیرنژاد: تأثیر "اموشی دریا": بازنمایی مقاومت / گزارشی از ۳۱
۱۲۴	حسین باقری: تاملاتی در جهان داستانی ارنست همینگوی / گزارشی از ۳۲
۱۲۷	عبداله قائدی: چگونگی استفاده از زبان در جامعه / گزارشی از ۳۳
۱۳۰	محمدرضا محمدزادگان: وقتی سخن می گوئیم، به یک مقبره تکیه کرده ایم / گزارشی از ۳۴
۱۳۵	کاووس کمالی نژاد-قاسم تنگسیرنژاد: تراژدی قدرت در شاهنامه / گزارش ۳۵
۱۳۸	مجید عوض فرد-احمد فکرنادیش: شکل نگرفتن نگرش اقتصادی به کتاب: پاشنه آشیل کتابفروشی های برازجان / گزارشی از ۳۶
۱۴۴	سبحان حسن پور-احمد حسام مقدم: نوجوانان/جوانان: نیازمند تجربه گروهی / گزارشی از ۳۷
۱۴۸	هومن زمانی: برای ناامید شدن خیلی دیر است / گزارشی از ۳۸
۱۵۳	خیدر کاشف: مهاجرت فرهنگ شهری / گزارشی از ۳۹
۱۵۶	محمد عابدی: نظام آموزش و پرورش در بوته نقد / گزارشی از ۴۰
۱۶۱	امان اله شجاعی: شورای شهر، نیازمند بازنگری انتقادی / گزارشی از ۴۱
۱۶۵	محسن دوراهکی: نگاهی به ماهیت و تاریخچه سمفونی / یادداشتی بر ۴۲
۱۷۰	کریم حسین ابادی: در سودای مدیریت واحد شهری / گزارش ۴۳

۱۷۴	حسین پاپری: پرسشگری؛ قلب تپنده تفکر انتقادی / گزارشی از ۴۴مین عصارانه
	مجید کمالی پور-شاگرد شکیبا-ثاره رتبه: تجربه زیسته "انجمن دوستداران دشتستان": احیای گروه دوستی یا ایجاد نهاد مدنی /
۱۷۹	گزارشی از ۴۵مین عصارانه
۱۸۶	رضا شبانکاره: باتوق؛ هویت شهری، تجربه مدنی / گزارشی از ۴۶مین عصارانه
۱۹۳	سعید پاسیده: تاملاتی بر عصر رؤسائس / گزارشی از ۴۷مین عصارانه
۱۹۹	فرج اله کمالی: گویش؛ تنها عنصر باقی مانده از فرهنگ عامه در برازجان / گزارش ۴۸مین عصارانه
۲۰۷	نادر آزاده: وضعیت بحرانی ورزش در دشتستان / گزارش ۴۹مین عصارانه
۲۱۱	اسفندیار فتحی؛ مهره سرخ؛ بازآفرینی تراژدی ایرانی / گزارشی از ۵۰مین عصارانه
۲۱۶	اسماعیل حسام مقدم: "سنگی در آب بینداز" / گزارش ۵۱مین؛ یکسالگی عصارانه
۲۲۲	مجید عوض فرد: برف روی کاج ها؛ موقعیتی مدرن یا سنتی! / گزارشی از ۵۲مین عصارانه
۲۲۵	حسن انصاری: از پیرزن منگ منگوتا امر و هیجستانی / گزارشی از ۵۳مین عصارانه
۲۳۰	اصغر حسام مقدم: ضرورت راه اندازی شورای سیاستگذاری نهادهای غیردولتی / گزارش ۵۴مین عصارانه
۲۳۴	مجید اجرایی: "پروژه ناتمام مشروطیت" / گزارشی از ۵۵مین عصارانه
۲۳۹	اکبر صابری-علی پیرمرادی-حسین رویین تن: روزنامه نگاری مطبوعه در وضعیت دیگر / گزارش ۵۶مین عصارانه
۲۴۳	عبدالخالق عبدالهی: کودتای ۲۸ مرداد؛ رستاخیز ملت یا کودتای ننگین / گزارش ۵۷مین عصارانه
۲۴۸	مهديه امیری: زن و روزمرگی در جامعه مدرن / گزارشی از ۵۸مین عصارانه
۲۵۴	غلامرضا شاکری: سکوت در میلمان شهری برازجان / گزارشی از ۵۹مین عصارانه
۲۵۸	قاسم تنگسیرنژاد؛ تئاتر مدرن، ایران مدرن! / گزارشی از ۶۰مین عصارانه
۲۷۰	مرضیه غلامشاهی: ورودی زنانه و حضوری مردانه / گزارشی از ۶۱مین عصارانه
۲۷۱	حسین عباسی: با همدلی شورای شهر، موفق بوده ایم / گزارشی از ۶۲مین عصارانه
۲۷۳	اسماعیل حسام مقدم: رشد افراط گرایی در جهان بی گفتگو / گزارشی از ۶۳مین عصارانه
۲۷۷	حیدر کاشف، محسن عباسپور، بیتا مهرنژاد، پروین صالحی: دهه شصتی ها به مثابه یک "نشانه" / گزارش ۶۴مین عصارانه ...
	ناصر حفظ الله، حبیب میگلی، علی قنبری، حشمت الله جعفری: خرمای دشتستان آیا کیفیت دارد یا محصولی بی کیفیت است؟ /
۲۸۰	گزارشی از ۶۵مین عصارانه
۲۸۲	سیدابراهیم مساوات و جوادجوکار: بی تفاوتی؛ کشاکش فردیت با جمعیت / گزارش ۶۶مین عصارانه

- مهران فقیه، شهین بازیار، هومن زمانی و ابوذر محمدیان: وقتی محیط زیست تیتراژ یک نباشد / گزارشی از ۶۷مین عرصانه ۲۸۶
- حسن لاوری و اکبر صابری: تجربه های تلخ و شیرین مدیران مسئول نشریات محلی / گزارشی از ۶۸مین عرصانه ۲۸۹
- زهرا اشرف، غلامرضا آموزگار و رضا شبانکاره: استان بوشهر؛ دومین استان دیابتی کشور / گزارش ۶۹مین عرصانه ۲۹۲
- محسن دوراهی، حسام و حماسه حق پرست و ابوذر محمدیان: ما موسیقی را داریم تا از فرط واقعیت ها خفه نشویم / گزارشی از ۷۰مین عرصانه ۲۹۸
- اصغر حسام مقدم، سید بهزاد گل چمن و محمد حسین پور: حضور نهادهای مدنی در زمان بحران / گزارش ۷۱مین عرصانه ... ۳۰۳
- مهدی ناصری و مهدی احمدی: معلولین یا توانجویان پویای جامعه/گزارش ۷۲مین عرصانه ۳۰۸
- شهرام سلیمی فرد، حمید علیزاده و کامران دشتی: راه اندازی سالن سینمای برازجان در دهه فجر / گزارش ۷۳مین عرصانه ۳۱۳
- مجید اجرایی، سیروس بنه گزی و خلیل موحد: وقتی گفتمانهای متکثر در مطبوعات محلی نباشد / گزارش ۷۴مین عرصانه .. ۳۱۷
- محمود جمهری و عباس جاودانی: مبلان شهری استان بوشهر / گزارش ۷۵مین عرصانه ۳۱۹
- رضا مالکی و حیدر کاشف: زن در ادیان ابراهیمی / گزارشی از ۷۶مین عرصانه ۳۲۱
- اسماعیل حسام مقدم: مساله سالمندی؛ بحران آینده نسل کنونی / گزارشی از ۷۷مین عرصانه ۳۲۳
- سید محمد مهدی جعفری: نهج البلاغه؛ صریح ترین متن در باب حقوق شهروندی / گزارشی از ۷۸مین عرصانه ۳۲۵
- حسین روین تن، حسن انصاری و مهدی جهانبخشان: طنز به مثابه راه رفتن بر روی بند / گزارش ۷۹مین عرصانه ۳۲۷
- مجید عوض فرد: چند کیلوخرما برای مراسم تدفین / گزارشی از ۸۰مین عرصانه ۳۳۰
- سهیلا جنگجو، مرضیه ریاستی و ملیحه رضایی: ورزش زنان دشتستان در بوته نقد / گزارش ۸۱مین عرصانه ۳۳۳
- کانون همیاران جوان؛ تجربه یک نهاد مدنی در استان بوشهر / گزارشی از ۸۲مین عرصانه ۳۳۵
- قاسم تنگسیرنژاد: نگاهی به وضعیت تئاتر دشتستان / گزارش ۸۳مین عرصانه ۳۳۷
- مهدیه امیری: رقص های دروغ در سعادت آباد / درباره ۸۴مین عرصانه ۳۳۹
- مرتضی زندپور، طاهره غمخور، محسن موسوی و رضا شبانکاره: ژورنالیسم ادبی بوشهر در بوته نقد / گزارش ۸۵مین عرصانه ۳۴۱
- جلال خسروی و علی اکبر حق پرست: شاعر حماسه های سوگوار؛ زنده یاد محمد بیابانی / گزارش ۸۶مین عرصانه ۳۴۸
- عبدالخالق عبدالحی: ملی شدن صنعت نفت؛ روایا یا واقعیت؟! / گزارشی از ۸۷مین عرصانه ۳۵۱
- اسماعیل حسام مقدم: گفتمان هامون؛ تمرین گفتگو در فضای واقعی / گزارشی از ۸۸مین (واپسین) عرصانه ۳۵۵

جامعه مدنی همچون دشت و هامونی بسیار وسیع و گسترده است که توان این را دارد تا همه هستنده ها و اندیشه ها را در خود پذیرا باشد. در این گستره وسیع، حجم عظیمی از فرهنگها و تمدنهای بشری می توانند باشند و زیست کنند. حال در سرزمین ایران به دلیل اینکه در وضعیت مرزی بین چندین تمدن بزرگ جهانی قرار دارد، میراث بشری متنوع و متعددی به همزیستی با یکدیگر پرداخته و می پردازند. تمدن ایرانی، اسلامی و مدرن؛ به عنوان سه میراث جهانی در این سرزمین، به گونه ای از گفتگو و همنشینی با یکدیگر رسیده اند. نمادهای گوناگونی از این همنشینی را می شود در تاریخ معاصر ایران سراغ گرفت؛ مانند جنبش ملی شدن صنعت نفت و یا دیگر نشانه این همزیستی تمدنی در انقلاب ۱۳۵۷ ایران قابل مشاهده و ارائه می باشد. در هردوی این رخداد بزرگ تاریخ معاصر ایران، این جامعه مدنی بوده که با توانایی ذاتی و درونی خود توانسته نیروها و تفکرهای متعددی را در کنار یکدیگر به همزیستی و همنشینی دعوت نماید.

به عبارت دیگر تجربه همنشینی و همزیستی تمدنی ایرانی، اسلامیت و مدرنیت؛ در تاریخ معاصر ایران به وفور قابل ردگیری می باشد و نتیجه این همنشینی و گفتگوی فرهنگی، باعث موفقیت و پیشبرد زیست مدنی شهروندان به سمت بالندگی و خوشکوفایی شده است. انجمن هامون ایران با درس گرفتن از این تجربه سترگ و بزرگ، به سمتی در حرکت هست تا با ایجاد فضای اندیشیدن و گفتگو کردن، این سه تمدن بزرگ را در کنار یکدیگر، رو به سوی رشد و توسعه جامعه مدنی رهنمون نماید. جامعه معاصر ایران در وضعیتی است که به هر سه این جهان های تمدنی نیازمند می باشد. از همین رو در تمام طول دوره ۲ ساله ای که از فعالیت مدنی انجمن هامون در استان بوشهر گذشت، همواره به این نکته حیاتی توجه شده است که مردمسالاری دینی جز با همنشینی تمدنی و گفتگوی فرهنگی این سه جهان امکان پذیر نخواهد شد.

انجمن هامون ایران؛ تشکلی غیردولتی و غیرسیاسی و غیرانتفاعی هست که از سال ۱۳۹۱ زیرمجموعه وزارت کشور می باشد. این انجمن حوزه فعالیت خود را در حوزه اجتماعی و موضوع فعالیت خویش را حقوق شهروندی تعریف نموده است. در طول سالهای ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۴ در حدود سیصد شماره ویژه نامه در نشریات استان بوشهر (هفته نامه هایی مانند اتحادجنوب، نسیم جنوب، نصیربوشهر، بیرمی) تدوین و منتشر نموده که به موضوعات متنوعی که در جامعه مدنی باید به آن توجه شود، پرداخته است. از موضوعاتی همچون حقوق شهروندی تا جوانان، از جامعه شناسی تا حقوق کودکان، از جامعه مدنی در اندیشه اسلامی تا موضوعات مربوط به شورای شهر و... همگی در فضای گفتمانی انجمن هامون مورد بحث و تحلیل قرار گرفته است. ۸۸ عصرانه فرهنگی هامون که به صورت هفتگی در دفتر هفته نامه

اتحادجنوب در طول سالهای ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴ برگزار گردید؛ نیز مکانی بود تا با دعوت از همه افراد و اندیشمندان، امکان این گفتگو را مهیا آورد. و همواره نیز از همه منتقدان درخواست شد که در این جلسات که به صورت "عموم آزاد" برگزار می گردد، حضور بیابند و نقطه نظراتشان را ارائه نمایند.

عصرانه های فرهنگی هامون؛ محلی برای اندیشیدن و جایی برای گفتگو کردن بوده و به نوعی به زعم داریوش شایگان، مکانی برای آمیزش افق های معنایی افراد قلمداد می شد. در این جلسات که هر هفته روزهای سه شنبه ساعت ۵ عصر در دفتر هفته نامه اتحادجنوب برگزار می گردید، شاهد حضور تعداد زیادی از شهروندان استان بوشهر و جنوب کشور بودیم که در آن به آزادی و خلاقیت با هم گفتگو کردند. هر نشست عصرانه موضوع و سخنران متفاوتی داشت و جلسات در دو پتل جداگانه ارائه سخنرانی اصلی و بحث و گفتگو برگزار می شد. غالب جلسات بیش از ۳ ساعت طول می کشید و در ۸۸ نشست عصرانه فرهنگی هامون به موضوعات بسیار متنوعی پرداخته شد.

عصرانه های فرهنگی هامون؛ محلی برای تمرین مدارا و درک حضور دیگری بود. در این نشستها که تمرینی مداوم و منسجم به مدت دو سال در سطح جامعه مدنی جنوب ایران بود، تعداد زیادی از کنشگران مدنی-اجتماعی-فرهنگی-سیاسی را به گفتگو و هم اندیشی با یکدیگر فراخواند و از درون این نشستهای گفتگویی، فضایی به وجود آورد تا افراد پس از آشنایی بیشتر با یکدیگر بتوانند نسبت به تاسیس انجمنها و تشکلهای غیردولتی خود اهتمام ورزند. خانه فرهنگ دشتستان، انجمن گردشگری چرخاب دشتستان، انجمن اندیشه سلامت سبز استان بوشهر، انجمن سبزاندیشان زن نواندیش استان بوشهر، بنیاد نیکوکاری ارغنون، کانون شهروندان پویای دشتستان، انجمن زیست محیطی اقلیم پاک استان بوشهر، انجمن توسعه آموزش خلاق استان بوشهر، جامعه کنشگران مدنی برازجان و... از این جمله اند.

در پایان جا دارد که از مدیریت و همه اعضای محترم هفته نامه اتحادجنوب قدردانی ویژه نماییم که این امکان را مهیا ساختند تا این نشستها به طور منظم و منسجم و مداوم در طول دو سال به صورت هفتگی برگزار گردد. بی شک رخداد عصرانه های فرهنگی هامون بدون حضور حمایتگران اکبر صابری، امکان پذیر نبود. از سوی دیگر باید از تک تک اعضای که دو سال به طور مداوم و هرهفته در این نشستها شرکت می کردند و گرمابخش گفتگوها در عصرانه فرهنگی هامون بودند، صمیمانه تشکر می کنیم. این کتاب حاصل همین گفتگوها و تبعات فکری و اندیشگی این همراهان و هماندیشان انجمن هامون ایران می باشد.

اسماعیل حسام مقدم - مهدیه امیری دشتی

بندر بوشهر - تیرماه ۱۴۰۰